

Επείγουσα Ψυχιατρική

Εμμανουήλ Ν. Ρίζος
Επίκουρος Καθηγητής Ψυχιατρικής
ΕΚΠΑ

Β' Ψυχιατρική κλινική, Γενικό
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο 'ΑΤΤΙΚΟΝ'

Επείγουσα Ψυχιατρική - Ορισμός

- Επείγουσα ψυχιατρική κατάσταση μπορεί να θεωρηθεί οποιαδήποτε μεταβολή της συμπεριφοράς, της σκέψης και του συναισθήματος, που χρήζει άμεσης αντιμετώπισης.
- Η κατάσταση αυτή δύναται να βάλει σε κίνδυνο τον ασθενή ή το περιβάλλον του

Επείγουσα Ψυχιατρική - Συχνότητα

- Κατακόρυφη αύξηση του αριθμού των επειγόντων ψυχιατρικών περιστατικών κυρίως στα αστικά κέντρα
- Κυριότερα αιτήματα
- Απόπειρες αυτοκαταστροφής, εξαρτήσεις, οξείες παραληρητικές καταστάσεις, διαταραχές συμπεριφοράς, βία, οξείες καταθλιπτικές καταστάσεις, κρίσεις πανικού, κακοποίηση, σωματοποίηση.

Επείγουσα Ψυχιατρική - Ιδιαιτερότητες

- Ασφάλεια του ασθενούς
- Ασφάλεια του περιβάλλοντος
- Ασφάλεια του νοσηλευτικού προσωπικού
- Παραπομπή σε άλλη ιατρική ειδικότητα
- Συλλογή πληροφοριών

Επείγουσα Ψυχιατρική – Κλινική αξιολόγηση

- Πλαίσιο
- Παραπέμποντες
- Συνθήκες συνέντευξης
- Καταγραφή της συνέντευξης
- Εκτίμηση κινδύνου (επιθετικότητα, πρόβλεψη)

Επείγουσα Ψυχιατρική – Εκτίμηση κινδύνου -Παράμετροι

- Ιστορικό εγκληματικών πράξεων
- Αυτοκτονική συμπεριφορά στο παρελθόν
- Σημαντικό πρόσφατο stress
- Διακοπή της φαρμακευτικής αγωγής
- Αντικοινωνική προσωπικότητα
- Κατάχρηση ουσιών
- Οικογενειακή δυσλειτουργία
- Ιδέες ελέγχου του νου

Επείγουσα Ψυχιατρική - Αυτοκτονικότητα

- Άνδρες ≥ 45 ετών
- Διαζευγμένοι
- Άνεργοι
- Κακές διαπροσωπικές και οικογενειακές σχέσεις
- Κατάθλιψη
- Κατάχρηση αλκοόλ
- Εξάρτηση από φάρμακα

Επείγουσα Ψυχιατρική - Αυτοκτονικότητα

- Ψύχωση
- Διαταραχή προσωπικότητας
- Χρόνια νόσος
- Χρόνιο πόνος
- Νευρολογικές Διαταραχές

● Ενδοκρινικές Διαταραχές

- Υπογλυκαιμία

- Νόσος του Addison

- Νόσος του Cushing

- Υπερ και υποθυρεοειδισμός

- Υπερ και υποπαραθυρεοειδισμός

- **Ανεπάρκεια βιταμινών (A, D, B12, Νιασίνης)**

- **Μεταβολικές Διαταραχές
(φαινυλκετονουρία, πορφυρίες)**

- **VCFS**

Νοσήματα που μπορεί να εκδηλωθούν με ψυχωσική συμπτωματολογία

- Λοιμώξεις (Ιογενείς εγκεφαλίτιδες από ερπητοϊούς, CMV, ερυθρά, Epstein-Barr)
- Νευροσύφιλις
- Νόσος του Lyme
- HIV-λοίμωξη
- Παρασιτώσεις (Toxoplasma, κυστικέρκωση)
- Φυματίωση
- Σαρκοείδωση
- Λοιμώξεις τύπου Prion (Creutzfeldt-Jacob disease)

Νοσήματα που μπορεί να εκδηλωθούν με ψυχωσική συμπτωματολογία

- Επιληψία
- ΚΕΚ, ή ιστορικό ΚΕΚ
- Άνοιες
- ΑΕΕ
- Χωροκατακτητικές εξεργασίες (πρωτοπαθείς όγκους, δευτεροπαθείς μεταστατικούς όγκους, φυματίωση του ΚΝΣ, υδροκέφαλος, αγγειακές δυσπλασίες, απομυελινωτικά νοσήματα)
- Νευροψυχιατρικά νοσήματα (N. Huntington, v. Wilson, v. Parkinson)
- Αυτοάνοσα νοσήματα (ΣΕΛ, Ρευματικός πυρετός, Παρανεοπλασματικά σύνδρομα, Μυασθένεια Gravis)

συνεχίζει

Επείγουσα Ψυχιατρική – Εκτίμηση αυτοκτονικού κινδύνου

- Παρουσία ψυχοκινητικής επιβράδυνσης
- Κατάθλιψη
- Αισθήματα αναξιότητας
- Ενοχικός ιδεασμός
- Ψυχοπιεστικοί παράγοντες

Επείγουσα Ψυχιατρική – Αντιμετώπιση ατόμου με τάσεις ή απόπειρες αυτοκαταστροφής

- Ταχεία έναρξη θεραπευτικής αγωγής
- Άμεση εισαγωγή στο νοσοκομείο
- Πρόθεση
- Ψυχοπαθολογία
- Κοινωνικοί παράγοντες
- Συνθήκες απόπειρας

Επείγουσα Ψυχιατρική – Επιθετικότητα και βίαιη συμπεριφορά

- Το μεγαλύτερο ποσοστό κοινωνικής βίας δεν οφείλεται στους ψυχικά ασθενείς
- Ασφάλεια
- Αναγνώριση υποκείμενης ψυχοπαθολογίας
- Ενεργητική λήψη μέτρων

Επείγουσα Ψυχιατρική –Βίαιη συμπεριφορά

- Αποκλεισμός οργανικών αιτιών
- Αλκοόλ, εγκεφαλικά τραύματα, λοίμωξη, πορφυρία, ενδοκρινολογικές διαταραχές, ανεπάρκεια βιταμινών κλπ
- Σχιζοφρένεια
- Συναισθηματικές Διαταραχές

Επείγουσα Ψυχιατρική –Βίαιη συμπεριφορά - Αντιμετώπιση

- Γενικά μέτρα (περιορισμός – προσοχή ενδείξεις)
- Φαρμακευτική αγωγή – ταχεία καταστολή
  - Αλοπεριδόλη
  - Λοραζεπάμη
  - Ολανζαπίνη, ζιπρασιδόνη
  - Ζουκλοπενθιξόλη, χλωροπρομαζίνη, διαζεπάμη

Επείγουσα Ψυχιατρική – Αντιδράσεις Πανικού

- Πανικός ονομάζεται η οξεία κλινική εικόνα που χαρακτηρίζεται από σοβαρό άγχος, αίσθημα επικείμενου θανάτου ή απώλειας ελέγχου του εαυτού
- Ανάγκη διαφορικής διάγνωσης από οργανικά αίτια
- Φάρμακα

Επείγουσα Ψυχιατρική – Μετατρεπτικού και Αποσυνδετικού τύπου διαταραχές

- Αιφνίδιες διαταραχές, χωρίς οργανική βάση και εκδηλώνονται ως έλλειμμα ή έκπτωση σωματικής λειτουργίας (παράλυση, υπαισθησία, τύφλωση, αλαλία κλπ), είτε ως θόλωση νοητικών λειτουργιών (αμνησία, διαταραχές συνείδησης κλπ)
- Ψυχοπιεστικές συνθήκες
- Ανάγκη ΔΔ από οργανικά αίτια

Επείγουσες καταστάσεις οφειλόμενες σε οργανικά αίτια

- Ανεπιθύμητες ενέργειες αντιψυχωσικών φαρμάκων (οξεία δυστονία, ακαθησία, παρκινσονισμός, κακόηθες σύνδρομο από νευροληπτικά)
- Τοξίκωση από ψυχοτρόπες ουσίες (αντιχολινεργικά, λίθιο, αντιεπιληπτικά, βενζοδιαζεπίνες)

Επείγουσες καταστάσεις οφειλόμενες σε αλκοόλ

- Οξεία τοξίκωση ή αλκοολική μέθη
- Σύνδρομο απόσυρσης (στέρξης) από το αλκοόλ
- Εγκεφαλοπάθεια Wernicke
- Σύνδρομο Korsakoff

Επείγουσες καταστάσεις συνδεόμενες με οπιοειδή

- Τοξίκωση
- Σύνδρομο απόσυρσης (στέρησης)